

DE DOOD VAN EEN MOOIE
VROUW

DE DOOD VAN EEN MOOIE
VROUW

Lies van der Wal - Oosterhoff

Auteur: Lies van der Wal - Oosterhoff
Coverontwerp: Lies van der Wal - Oosterhoff
ISBN: 9789402161397
© Lies van der Wal - Oosterhoff

Geachte lezer,

U heeft in uw handen een exemplaar van een door mij geschreven boek. Ik ben in 2015 begonnen en nu in 2017 is het dan eindelijk een feit. Het was een lange weg en ik heb getracht om dit boek foutloos te schrijven. Ik hoop dat u het mij kunt vergeven als er toch nog een klein foutje in is geslopen. Niemand is perfect en ik zeker niet! Alles in het boek is ontstaan vanuit mijn gedachten en is dus verzonnen.

Nu zijn er veel schrijvers die hun boek aan iemand opdragen. Ik denk dat je daarmee als auteur je lezers te kort doet. Uiteindelijk zijn het de lezers die het boek kopen. Dus ik draag dit boek op aan jullie!

Rest mij nog enkel te zeggen:

Veel leesplezier!

Hoofdstuk 1

Achter het Oerd, ergens op de Hon was de ochtend eindelijk aangebroken. De laatste restjes donker maakten plaats voor het felle licht van de dag. Daar lag ze, alleen en verlaten, achtergelaten als een oud stuk grofvuil. Vies, nat, koud, kil en eenzaam in een waterplas, half verscholen tussen het groene riet. Er zweefden enkele meeuwen over haar heen, gelijk gieren dat zouden doen over de kadavers van de uitgestrekte steppes. Maar deze dieren hadden helemaal geen oog voor haar. Ze draaiden slechts hun dagelijkse rondjes op zoek naar voedsel voor zichzelf of hun jongen. Die beesten trokken hun eigen plan en het geluid dat ze voortbrachten hoorde duidelijk bij de zee.

Ze was normaal gesproken stil blijven staan om te genieten van de natuur om haar heen. Het geluid in zich opnemen, het observeren, ruiken en proeven van alles wat er leefde. Ze had gewoon haar ogen dicht kunnen doen en al haar innerlijke los kunnen laten om één te worden met haar omgeving. De zilte lucht, de frisse, maar altijd aanwezige wind. De geuren van het land en de zee. Geluiden van dieren en wind, ritselend door het gras, de struiken en bomen. Maar wat kon het haar nog schelen. Ze was er wel, maar ook weer niet.

Het leek alsof ze zweefde door het water, met haar rode haren waaierend om haar hoofd als een prachtige kroon. De zon speelde er met zijn lichtstralen doorheen, zodat het leek alsof ze van goud waren. De kleur van haar naakte lijf, witter dan de sneeuw, stond in schril contrast met het mooie, helrode lange haar. De dame was een soort goddelijk wezen geworden, het had bijna iets magisch, iets mystieks. Haar slanke benen lagen dicht tegen elkaar aan met een licht gebogen knik in de knieën. Haar armen gestrekt naast haar hoofd alsof ze sliep en een kussen vasthield. Zacht bewogen de golven over een deel van het lichaam waar eens de levenskracht van een jonge, sterke vrouw in zat. Het leek erop dat de golven haar masseerden om het leven erin terug te dwingen. Maar niets kon haar meer redden, er was slechts één waarheid. De mooie vrouw was dood, mordsdood.

Hoofdstuk 2

Werner was een stevige, blonde, man van dertig jaar. Hij had ervan gedroomd om op een boorlocatie te mogen werken. Ondanks dat hij nooit een voorbeeldig student was geweest, had hij toch zijn technische school afgemaakt. Het had hem veel moeite gekost, maar het was het waard. Na zijn school en stage had hij gesolliciteerd bij de NAM en was daar wonder boven wonder aangenomen. Hij mocht werken bij de boorlocatie op Ameland. Eerst woonde hij in een gehuurde woning van zijn werkgever. Het leven begon steeds leuker te worden nadat hij in de discotheek een leuke, jonge vrouw tegenkwam die Ellen heette. Ze was een echte eilander en haar familie woonde hier al jaren. Misschien wel eeuwen, had ze gegrupt. Het stel was hevig verliefd geworden. Na een tijdje waren ze, zoals zoveel stelletjes, uiteindelijk verloofd en kort daarna getrouwd. Een huisje aan de Burgemeester Waldastraat stond te koop. Het was precies wat het jonge stel gewild had en ondanks de hoge prijs, de dure hypotheeklasten, hadden ze het huis hun eigendom gemaakt. Zijn leven was perfect en volkomen geweest toen er ook nog eens een zoon werd geboren. Zijn zoon, hij was nu stamhouder. Werk, gezin en een huis. Het leven lachte hem toe.

Op de boorlocatie was het nu weer rustig. Na een hele nacht overwerken was alles weer onder controle. Er waren een paar leidingen niet goed geweest. Zodoende moesten ze los gemaakt worden op de koppelstukken. Steekflenzen, nieuwe coating, en alles moest worden gepoetst met olie. Het had Werner zeker negen uur werk gekost. Dat kon hem niets schelen. De nachtdiensten waren heerlijk en verdienden ook beter. Zelfs in zijn studentenjaren had hij tijdens de schoolvakanties werk gedaan waarbij het voorkwam dat hij de nachtdienst in moest. Ook in die tijd vond hij dat helemaal geen probleem. De nacht straalde een zekere rust uit. Het bleef ondanks dat je moest werken een stuk relaxter. Of het nu kwam omdat de rest van de wereld op één oor lag? Moeilijk te zeggen. Maar bij collega's om hem heen was het in die tijd ook altijd zo geweest. Die waren veel gemoedelijker, minder gestrest.

Nu, zo vroeg in de morgen, ruimde hij zijn spullen op. Hij waste zijn handen in het voorportaal van het gebouw. Bij de deur schopte Werner zijn vieze zwarte laarzen uit en liep op sokken verder. Het gebouw bestond uit een kamer met een keukenblok en een wc met douche. Helemaal achterin was een deur naar een ruimte waar twee stapelbedden stonden. De gedachte aan een bed was verleidelijk na zoveel zwaar werk. Toch besloot

hij om nog even op te blijven. De aflossing zou hier immers binnen twee uur zijn. Werner wilde eerst koffie zetten en dan vervolgens douchen. Het zou hem een boost geven zodat hij er nog even tegenaan kon. Hij klikte de knop van het koffiezetapparaat aan en liep naar de doucheruimte. Zijn tas met kleren en douchespullen had hij op de vloer gezet en hij begon zich langzaam uit te kleden. De damp van de hete douche steeg op en zette het vertrek in een dikke laag mist. Een gelukkig gevoel kwam over hem heen toen het warme water het vuil van zijn naakte lijf spoelde. Hij genoot intens en zette zijn handpalmen tegen de muur om het water over zijn rug te laten stromen. Als herboren en in frisse kleding liep hij de kamer in, die was gevuld met de onweerstaanbare koffiegur. Van alle geurtjes die bestonden was dit er toch eentje die hij nauwelijks kon weerstaan. Hij schonk zichzelf een royale mok in en nam plaats op de bank bij het raam.

Het hele terrein was slim verstopt tussen de duinen. Een groot vierkant midden in de natuur. Niet zichtbaar vanaf land, noch vanaf zee. Omheind met gele hekken en op elke hoek meerdere camera's die 'Fort Knox' moesten beschermen tegen ongewenste vreemdelingen. Op deze desolate locatie had Werner zijn plekje gevonden en verguld van een goed gevoel nam hij een slok van zijn warme koffie. Hoewel Werner van zijn gezin kon genieten, was hij ook graag alleen in de natuur. De natuur had veel aantrekkingskracht op hem omdat het zo ongrijpbaar, rustgevend en krachtig was.

De nacht ging zo langzamerhand plaats maken voor de dag. Als je op het strand zou staan zou je in de verte over zee al lichtflarden zien. Een soort gatendek in een zwart en donker kleed. Maar Werner moest het alleen doen met de lucht boven de locatie en de duinen eromheen. Als de lucht zijn helrode kleuren liet zien bij het aanbreken van de dag of nacht, dan ging hij weleens stiekem buiten het hek. Dan liep hij even via de betonplaten naar de zee of hij beklom de hoge duin. Met zo'n uitzicht op de schepping kon hij genieten van een waar spektakel. Vandaag was de lucht weer ronduit schitterend. Een palet van kleuren, roze, oranje, geel en paars, zacht als fluweel in allerlei schakeringen. Het liefst zag hij het als decor tegen een achtergrond van de grauwe zee. Of, als je in een landpositie stond, de helderste tinten tegen de lichte zandduinen en hun groene grassen en struiken. Een feest voor het oog. Toch was het niet alleen de zon die hem kon bekoren. Wat dacht je van het zicht op een dikke onweersbui? Die dreigende, bijna zwarte zware lucht boven zee. Maar ook daar weer de aanblik boven de duinen of de velden. Prachtige, intens blauwe kleuren deden al het andere op hun beurt weer goed uitkomen. Die machtige

donderwolk met bliksem geladen, maakte de groene velden zo, dat het je zowat zeer deed aan de ogen. Helaas moest hij vandaag lang wachten voor hij zijn ommetje kon maken.

Verveeld zette hij zijn mok op het bureau en startte de computer op, wat tegenwoordig een eeuwigheid scheen te duren. Of was het zo dat je steeds minder geduld had om erop te wachten? Hij vervloekte inwendig het bestaan van die dingen, maar wist ook wel dat je eigenlijk niet zonder kon. Toen het apparaat dan eindelijk zo ver was, ging hij op internet om even de Facebookberichten te bekijken.

Wat is dat verschrikkelijk stom, zo iets als Facebook, had hij meer dan eens geroepen. Desondanks was zijn vriendenkring gegroeid tot vierhonderdwaalf 'vrienden'. Er was weinig nieuws onder de zon en lichtelijk geïrriteerd sloot hij de computer toch maar weer af. Hij liep weer naar de bank in de hoek van de unit en liet zich erop ploffen. Naast de bank was een bijzettafel met leesvoer. Alle collega's die hier werkten namen boeken en tijdschriften mee. Het was heel voorspelbaar dat de stapel voor het merendeel bestond uit lectuur, gewijd aan blote vrouwen. Deze ruimte werd immers alleen gebruikt door mannen. Op dit tijdstip kon het hem niet bekoren omdat hij eigenlijk te moe was. Dus pakte hij een boek waar hij al een mooi stuk in had gelezen. "De druiven der gramschap", heette het. Het was geschreven door John Steinbeck, een schrijver uit de vorige eeuw. Toen hij voor het eerst van dit boek hoorde, wilde hij er niets van hebben. Wat moest je nu met een boek dat in de top honderd stond van de literatuur van alle tijden. Het was wellicht knap van zo'n schrijver om in de top honderd aller tijden te komen, maar het klonk meteen zo duur, zo ingewikkeld. Werner was allergisch voor boeken met het predicaat literatuur. En wat er tegenwoordig wel niet literatuur heette? Ze drukten er maar een naam op, in de hoop dat het dan beter ging verkopen. Dat was net zo iets als wanneer een boek werd aanbevolen door een andere schrijver. Ronduit belachelijk! In de eerste plaats omdat een andere schrijver zijn aandacht vestigt op die van een concurrent. En in de tweede plaats? Waarom zou een aanbeveling van een andere schrijver nodig zijn? Waarschijnlijk werd er voor zulke acties knap geld betaald. Op aandringen van Ellen had hij dit boek ter hand genomen en was erin begonnen. Het verhaal en de schrijfstijl hadden hem erg aangesproken. Hij had moeite om het boek weg te leggen en was er helemaal door *begeistert* zagezegd.

Opeens schrok hij op. Blijkbaar was hij in slaap gevallen. Of was daar iets? Even dacht hij iets te horen en onbewust raadpleegde hij de klok die boven het fornuis hing. Het uurwerk gaf half vijf aan.

‘Ha, nog ongeveer een half uur wachten voor mijn aflossing eraan komt,’ zei hij hardop en al handenwrijvend rekte hij zich uit. Hij ging staan en zag dat een miezerige zon al sterker was geworden en het duister nu definitief had verdreven.

De mok die nog steeds op het bureau stond, bevatte ondertussen koude koffie. Met walging leegde hij de inhoud in de gootsteen. Hij wilde zichzelf een nieuw bakje inschenken. Terwijl hij het bruine vocht inschonk, rook hij dat het allang niet meer de gewenste kwaliteit had. De tijd had invloed gehad op zijn drankje. Hij vloekte binnensmonds en besloot om even te wachten alvorens een nieuwe pot te zetten. Auke zou hier spoedig moeten zijn en dan zouden ze samen nog een vers bakje kunnen nemen. Normaal werkten ze overdag met z’n tweeën, maar nu Werner de hele nacht overgewerkt had, zou zijn opvolger een dienst alleen moeten draaien. Dat was ook geen probleem.

Auke stond voor het hek en had op de intercomknop gedrukt.

‘Ik kom eraan!’ riep Werner en liep naar het voorportaal om haastig zijn laarzen aan te trekken. Bij het hek werd een code ingetoetst en de poort ging open. De mannen groetten elkaar en liepen naar de unit waar Werner nieuwe koffie zette. Ze namen onder het genot van het bakje troost de zaken met elkaar door. Even later stond Werner op om eindelijk naar huis te gaan. Na uren zwoegen was hij ten langen leste vrij. Opgelucht liepen ze samen naar de uitgang. Auke was een oudere man die al heel wat jaren op deze locatie had gewerkt. Klein van stuk, een beetje kalend en verder blond krullend haar. Hij had altijd een bril gedragen maar was recent nog geholpen aan staar. Dat had gemaakt dat hij nu verder kon zonder bril. Auke had rode blosjes op zijn gezicht, wat hem in een oranje overall met witte helm een beetje een kabouterachtige aanblik gaf. Hij stond nu aan de afgesloten kant van het hek met zijn handen diep in zijn zakken.

‘Zie ik je overmorgen weer?’ vroeg Auke terwijl hij het hek nog eens controleerde. Je kon niet voorzichtig genoeg zijn. Er was een protocol opgesteld voor bezoekers en mensen die er werkten. Zo’n voorschrift mocht nooit ofte nimmer geschonden worden. Het was een kwestie van veiligheid omdat het product waar ze mee werkten erg explosief was. Bovendien had het boren naar gas ook veel tegenstanders opgeleverd, wat een mogelijkheid op acties niet uitsloot.

Werner knikte een beetje afwezig. ‘Ja, dat denk ik wel. Want volgens het rooster zitten we dan een middag samen. Onderhoud aan de bovenste schakelkast, toch?’

'Ach, is ook zo. Dat vind ik wel zo'n klotenklus. Ik heb hoogtevrees, weet je?' Auke hield zijn blik van schaamte gericht op de grond.

'De vorige keer moest ik met John. Die deed het enge werk. Kan ik daarvoor op jou rekenen? Alsjeblieft?' Hij keek Werner met vragende ogen aan. Auke was vroeger nooit zo bang om op hoogtes te werken. Helaas had hij in de loop der jaren last van acrofobie gekregen. Zo uit het niets werd hij opeens bang als hij op een ladder stond of wanneer hij langs een afgrond liep. Het was voor hem een drama geworden. Hij moest rekenen op de goedheid van zijn collega's omdat er anders ontslag dreigde. De NAM had als voorwaarde gesteld dat je geen hoogtevrees mocht hebben.

'Nou vooruit! Je hebt mazzel dat ik een fijne collega ben.' Werner lachte breeduit. 'O ja, en omdat je het zo lief vraagt. Ik zie je overmorgen. Mazzel!' Werner zwaaide nonchalant met zijn beide handen in de lucht, terwijl hij zonder omkijken al wegliep richting auto.

'Tot overmorgen!' riep Auke hem nog na. Hij keek naar Werner tot hij hem niet meer kon zien en liep terug naar de unit.

Even weifelde Werner, alsof hij door een onzichtbare draad werd aangetrokken. Aan de ene kant wilde hij zo snel mogelijk naar huis, maar anderzijds leek hem een ontspannen ommetje ook wel wat. Hij zette zijn spullen in de auto, bleef even besluiteloos staan en sloot toch de deur weer af. Op een morgen als deze kon hij het niet weerstaan om even het natuurgebied bij de Oerdduinen in te lopen. Op deze plaats waar hij nu stond was de overgang van duin naar kwelder en van kwelder naar het Wad. Aan de Wadkant groeiden pioniersplanten als Engels slijkgras, schorrekruid en zeekraal. De laatste soort was eetbaar en er waren mensen die het als een delicatessen beschouwden. Werner had zich er niet aan gewaagd, maar nam het voor kennisgeving aan. Wat de boer niet kent vreet hij niet, was het type waar hij toe behoorde, aldus zijn vrouw Ellen. Werner zelf dacht er iets anders over. Hij vond dat hij best wel veel had geprobeerd. Hij lustte immers Chinees eten en pizza? Dat was toch ook iets nieuws geweest?

Wanneer je meer oostwaarts wandelde, zag je dat de kwelders breder werden. Hier kon je de zee horen met zijn wind en vogels. Verderop lag de ogenschijnlijk oneindige Hon. Werner wist een leuk paadje naar de Hon en hoewel het nog geen vijftien september was, vond hij dat hij zo vroeg in de ochtend best even kon kijken. Voor de vijftiende was het verboden toegang omdat deze plaats het broedgebied was van talrijke vogels. Werner redeneerde dat Ko vast nog op één oor lag. Ko, was de bijnaam voor de man van Staatsbosbeheer. Veel mensen van Ameland gaven elkaar, zonder dat je

er veel moeite voor hoefde te doen, bijnamen. Bijnamen zoals Karel Klokje omdat Karel bijvoorbeeld graag een borrel lustte. Verder zoiets als Klompen Klaas, omdat Klaas altijd en overal op klompen liep. Het waren vaak verwijzingen naar vreemde gedragingen of om bepaalde lichaamseigenschappen.

Ko moest in deze periode veel excursies leiden. Dat hield hem voldoende bezig, zodat hij niet alles meer kon controleren. Werner waagde het erop. Op deze plaats op Ameland wemelde het gelukkig nooit van de mensen. Hier was het nog een beetje de ongerepte natuur. De landlocatie van de NAM was hier weliswaar gevestigd, maar doordat het ingesloten werd door duinen viel het niet echt op. Heel soms kwamen er bij de landlocatie vanuit de Oerdduinen wel eens geocachers. Van die lui met gps-bakjes of mobieltjes die achter een pijl op het scherm aan liepen. Er zat bij de landlocatie een opdracht voor het toegangshek waar tevens een informatiebord stond. Soms kwamen ze ook vanaf Nes. Deze mensen volgden de route langs het strand en weer terug. Maar voor de rest was het aardig kalm en vredig. Nou ja, vanaf vijftien augustus waren op Ameland de jagers actief met de konijnenjacht. Dan was het in ieder geval bij het Oerd druk. Konijnen schieten! Dat jagen vond Werner maar flauwekul. Hij had er weleens tegen gedemonstreerd. Maar dat was al jaren geleden en eigenlijk zinloos. De gemeentefracties waren voor. Werner had het vermoeden dat die mensen zelf jagers waren of minimaal banden met jagers hadden. Hij had dan met zijn bezwaren geen voet aan de grond gekregen. Op Schiermonnikoog was er bijna geen konijn meer over. Ze waren nagenoeg uitgeroeid door de besmettelijke ziekte RHD2 of VHS2. Er was behalve enten niets tegen te doen. En hier? De ziekte heerste nog niet hevig op Ameland, maar hier werden ze gewoon doodgeschoten. Onbegrijpelijk! In plaats van vangen en dan bijvoorbeeld uitzetten op Schiermonnikoog waar de ziekte wel had toegeslagen?

Nu, in de vroege morgen, was het heerlijk rustig en de vogels kwetterden hun liederen zoals op elke zomerse morgen. Je kon wel merken dat het seizoen alweer op zijn einde liep. In het voorjaar werd er door de vogels veel langer en uitbundiger gezongen dan nu. Het was immers al augustus en de meeste vogels hadden zelfs hun tweede broed erop zitten. Ze zagen er allang niet meer zo fris uit. De beestjes waren zichtbaar vermoeid en hun verenkleed was niet meer wat het was geweest. Het vergde heel veel energie van die kleine diertjes. Aldoor het heen en weer vliegen met voer voor de nimmer verzadigde jongen. Dat was echt een topprestatie. Werner liep door op een pad dat aansloot op een

paaltjesroute. Het gras was alweer aan het verdorren en het waterpeil werd al hoger. De natuur maakte zich weer op voor een aanstormende herfst. Zowel de kleuren als de geuren veranderden. Toch genoot Werner van deze ochtend en hij had vooralsnog geen spijt om de terugtocht naar huis iets uit te stellen. Misschien was 't het hazenslaapje geweest dat hem nog een klein beetje energie had gebracht. Of kwam het door het vooruitzicht dat zijn zoon net wakker werd en met moeite kon worden stilgehouden, om pappa zijn broodnodige "nachtrust" te gunnen? Dat was nu één van de mindere dingen van de nachtdienst in deze tijd. Vroeger was er niemand die hem stoorde. Maar nu had hij een kind. Een kind dat kind moest zijn, maar het eigenlijk niet altijd kon zijn. Gelukkig was er de kleuterschool. Als de kleine jongen daarheen ging, zou de rust weer in huis terugkeren.

Als je de paaltjesroute zou volgen, kwam je uiteindelijk bij de Oerdhut uit. Een prachtige hut, helemaal aan de oostelijke punt van Ameland. Naast de hut lag het Oerdduin. Er was een paadje die je helemaal naar boven bracht. Eenmaal boven aangekomen, had je een fantastisch uitzicht op de wereld om je heen. Je zag de vaste wal en natuurlijk de Waddenzee. National Geographic had voor de hut, met zicht op zee, een geel raamwerk laten plaatsen. Aan de ene kant een verschrikking, aan de andere kant was het ook wel leuk. Er waren altijd voor- en tegenstanders. De hut zelf was een groot hok waarin mensen konden schuilen als het slecht weer was. Maar ook een ideale plaats om even te picknicken of gewoon te genieten van de wijde blik. Je kon hier zelfs trouwen. In de hut hadden honderden, misschien duizenden mensen hun naam en datum op het hout gekalkt. Terroristen had Werner ze genoemd, omdat hij het zag als een soort vandalisme. Ellen had het wel leuk gevonden dat de mensen hun sporen achterlieten.

Werner besloot om vandaag niet de route af te lopen, want dat zou iets te ver zijn. Als hij naar rechts afboog zou hij via de duinen het strand bereiken. Vanaf dat punt kon hij snel weer bij de auto zijn. Dan was het rondje globaal zo'n vier kilometer. De paaltjesroute zou tot aan de auto wel negen zijn. Na een lichte twijfel ging hij het pad af en vervolgde zijn weg naar de Hon met een door hem gecreëerd paadje. Hij passeerde het baken dat er was neergezet als onmisbaar oriëntatiepunt voor de scheepvaart, nu had het alleen nog cultuurhistorische en landschappelijke waarde.

Een konijn zag hem aankomen en schrok van zijn plotselinge aanwezigheid. Het beestje trok zijn kopje met een ruk omhoog en kauwde nog op een sprietje gras. Terwijl het schepsel stopte met kauwen en het sprietje nu bewegingsloos uit zijn bekje hing, draaide het diertje met zijn

oren en luisterde een moment voor het besloot om snel een hol in te duiken.

Een niesbui overviel Werner en hij proestte drie maal achter elkaar. Hij lachte inwendig omdat het volgens de mensen drie dagen mooi weer ging worden. Elke nies een dag mooi weer. Zo kuierde hij rond, verzonken in een overpeinzing in de sublieme schoonheid van de kleuren groen, geel, wit, roze, paars met hier en daar bruintinten. Het waren de echte natuurkleuren waar Werner zo blij van werd. Hij wandelde bij een klein meertje langs, waarbij hij nog een paar eenden verstoorde. De donzige watervogels met hun kenmerkende gekwaak kozen het hazenpad door luidruchtig kwakend het luchtruim in te trekken. Even een schrikmoment voor beide partijen. De mens schrikt van het plotselinge kabaal, en de dieren van het verstoren van de serene rust. En het werd weer kalm om hem heen.

Een paar heuveltjes grensden aan het water. Hij klom op een van de bulten om nog een beter uitzicht te hebben op de hele, zoals hij het noemde, vallei. Met z'n hand boven zijn ogen tuurde hij ver naar de randen van het eiland, de zee en richting het dorp Buren. Gelukkig kon je geen bebouwing waarnemen en je waande je als het ware echt in het wild. Vanaf dit punt had je een prachtig uitzicht op de duinen en veel lage struiken zoals de duindoorn, waar je je gemeen aan kon prikken. Als ze bessen droegen waren deze struiken beslist op hun mooist. Het gaf een perfecte compositie van de feloranje bessen tegen de donkere omgeving in herfsttijd en in de winter bij de witte sneeuw. Hij liet zijn blik over de horizon glijden en daarmee scande hij als het ware de hele streek. Op een gegeven moment was zijn blik gericht op het meertje voor hem. Hij zag zomaar iets wat daar helemaal niet moest zijn. Het verstoorde zijn beeld enigszins. Een beetje verscholen door wat riet, in een inham in het meer. Helemaal kon hij het niet ontwaren, maar het had zijn nieuwsgierigheid wel geprikkeld. Hij sprintte van zijn heuvel af en rende zo snel als mogelijk zigzaggend om de lange graspollen heen naar de inham van het meer.

Daar lag ze! Met het gezicht in het water, dus onomstotelijk dood! Stil staarde hij naar wat voor hem in het water lag. Hij wist opeens helemaal niet meer wat hij met de situatie aan moest. Even stond hij, niet wetende wat te moeten doen, na te denken over zijn volgende actie. Het was alsof alles in hem geblokkeerd was. Zijn hersenen waren het enige wat nog op volle kracht werkte. Er schoten wel duizend gedachten door zijn grijze massa, maar de rest liet het even afweten. Het drong eindelijk tot hem door wat er gebeurd moest zijn en wat zijn volgende stap zou zijn. Hij bedacht zich geen moment en zette het op een lopen. Af en toe struikelend over

struikjes en oneffenheden in het ruige gebied. De grond golfde onder zijn gewicht. Het was hier een soort van moerassig terrein. Gelukkig was het draagvermogen goed genoeg. Hij had een verkeerde richting gekozen en liep zichzelf vast voor een waterstroom. Hij moest erdoorheen of weer een stukje terug. Hij keerde om en koos een andere weg. Op dit natuurgebied, waar je eigenlijk niet mocht komen en waar hij nu wel was, waren allemaal waterstroompjes. Het sloot rechtsreeks aan op zee. Er was niet echt een weg, dus ging deze snelle tocht niet zoals gepland. Telkens als hij het evenwicht verloor en viel, krabbelde Werner als een bezetene op en rende weer zo snel zijn benen hem konden dragen.

'Mijn telefoon heb ik... verdomme nog thuis!' Hij klopte zichzelf op de broekzakken om zich ervan te vergewissen dat hij hem echt niet bij zich droeg. Dat was altijd zo. Normaal had je dat rotting bij je en op momenten wanneer het echt noodzakelijk was, had je hem thuis. Werner kon zich zelfs nog voor de geest halen hoe zijn mobiel op de keukentafel lag, alsof dat van belang was. Het beeld was glashelder en toch had hij er nu helemaal niets aan.

'Doorlopen, snel, kom op, zo snel als je kan!' zo motiveerde Werner zichzelf om door te gaan. Even toen het moeilijk werd kwam de vraag bij hem op waarom hij zo snel moest. Ze was immers al dood? Maar hij verwierp die gedachte en rende voort.

Hij bereikte de auto met gelukkig een paar meter verderop de toegangspoort. Het duurde lang voor Auke bij het hek kwam want, hoe zou het anders, die kwam van de uiterste hoek van het terrein. Werner zag hem in de verte aan komen lopen.

'Hé, Auke! Kom snel, er is iets gebeurd, AUKE!' Werner schreeuwde zich de longen uit het lijf. Pure paniek had zich meester van hem gemaakt.

'Ja ja, ik kom al, rustig maar.'

'Nee, niet rustig. Er iets heel ergs gebeurd, je moet het hek openen. Snel!' Hij stond voor het hek te dralen terwijl het zweet van zijn gezicht af droop.

Auke toetste de code in en het hek ging weer open. Werner rende naar de unit en vergat in de haast zelfs zijn laarzen uit te doen. Hij stooft naar de telefoon, belde 112, en buiten adem, met horten en stoten vertelde hij alles.

Hoofdstuk 3

'Nee, zeg dat het niet zo is. Alsjeblieft, laat het niet zo zijn!' klonk de smeekbede van Sicko.

Hij stampvoette door de hal van zijn huis. In zijn ene hand had hij de telefoon, met zijn andere streek hij door zijn donkere, krullende haren.

'Sorry, beste jongen, het is niet anders!'

'Maar dat kan toch helemaal niet. Laat het iemand anders doen.'

Hij bleef stilstaan voor de spiegel en keek naar zijn eigen gezicht, dat er bedroefd uitzag. Er waren tranen in zijn ogen verschenen. Niet dat hij wilde janken, maar omdat hij woest en machteloos was. Het beviel hem niet wat hij zag, hij maakte zich los van het beeld en liep terug naar de kamer.

'Dat kan niet. Je weet dat ik geen keus heb. Wat denk je zelf dan? Dacht je nu werkelijk dat ik anders gebeld zou hebben?'

Sicko was erg teleurgesteld. Ja, diepbedroefd, boos, en wat ook niet. Hij was geheel voorbereid op wat zijn vakantie had moeten zijn. De koffers stonden in de gang, volgepakt met alles erop en eraan. Als ze een paar uren later hadden gebeld, dan had hij in het vliegtuig gezeten, op reis naar Mexico. Maar dat werd hem klaarblijkelijk niet gegund. Het was kennelijk niet voorbestemd. Hij had het hele jaar gebikkeld, gezwoegd en reikhalzend uitgezien naar deze vakantie. Het jaar had hem sowieso niet meegezeten, na jaren gesteggel was hij uiteindelijk gescheiden van zijn vrouw.

Wat dan God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet. Zijn ex had het hem nog eens duidelijk uitgelegd voor ze haar handtekening onder het formulier zette. Een kwade blik in haar ogen, maar hij was verlost van den boze, dacht hij in stilte, terwijl hij ook ondertekende.

Deze vakantie was dan ook de beloning voor al die tijd afzien. Een echte adempauze. Mexico... o, wat zou dat wat zijn. Zijn ex-vrouw had nooit willen reizen. Volgens haar hoefde je niet zo ver weg. Rust was in haar ogen het enige waar je als mens behoefte aan had.

'Friesland is ook heel mooi,' zei ze dan.

'Tuurlijk!' zei Sicko dan zo spottend mogelijk. Maar hij vroeg zich meer en meer af hoe hij het elk jaar moest overleven.

Ieder jaar met de caravan naar Friesland, verder kwamen ze niet. En dan vanuit de stoel voor de voortent kijken wie er allemaal voorbij kwamen lopen. Met als hoogtepunt van de dag, naar de kampwinkel voor de krant. Vanzelfsprekend heel rustgevend! Maar gevoelsmatig kon hij van agressie de krant die hij in de kampwinkel kocht, wel opvreten. Tja, dat waren de zogenaamde perfecte vakanties! Nou, niet dus! Geen wonder dat hij, zodra

ze waren gescheiden, direct in de vakantieboeken dook om zijn favoriete bestemming uit te kiezen. Nachten had hij allerlei sites op internet bekeken om prijzen te vergelijken en excursies uit te zoeken. Tegen collega's en iedereen die het maar wilde horen had hij hierover gepocht. Tot nu toe dan!

'Iedereen is op vakantie? Hoezo iedereen? Het zal toch niet zo zijn dat er niemand meer beschikbaar is om dit werk te doen. Er is toch godverdomme wel een goede planning gemaakt?' Sicko was niet het type om te vloeken, maar hij was nu erg teleurgesteld. Zo erg dat hij er behoefte aan had om krachttermen te gebruiken, ondanks het feit dat hij wist dat het hem geen aanzien gaf. Het ondersteunde hem gevoelsmatig.

'Bijna iedereen is met vakantie en ik wil dat jij met mij meegaat. Anders wordt het Piet. En je kent Piet. Het is een wonder dat hij de politieschool heeft doorlopen. Alsjeblieft, help mij met deze zaak, ik sta voor eeuwig bij je in het krijt.' Zonder het commentaar van Sicko af te wachten ging de beller verder. 'Je moet je onmiddellijk melden op het bureau in Groningen en dan hoor je wat er van je wordt verwacht.'

De beller was Rinze, de vaste collega en bovendien de beste vriend van Sicko. Natuurlijk kon Rinze dit werk niet zonder Sicko. En dat wist Sicko heel erg goed. Toch had hij behoorlijk de pest in en hij kon niet anders dan zich af te reageren. Diep in zijn hart voelde hij zich gevlaid, maar dat kon en wilde hij niet laten blijken. Stel je voor! Dan zouden ze hem voor elk wissewasje bellen. Hij keek nog eens naar zijn koffers en schopte kwaad tegen eentje aan. Het ding viel om en Sicko zette hem onmiddellijk weer rechtop. Hij besepte dat het zinloos was.

Een half uur later was Sicko, inclusief een verschrikkelijk humeur, present op het hoofdbureau van Groningen. De agenten die hem in de gang tegenkwamen gingen zoveel mogelijk uit de weg, want zijn gezicht stond op onweer. Een enkeling durfde het aan om hem voorzichtig te groeten. Fatsoenshalve groette Sicko mompelend terug.

'Ik bied je mijn excuus aan. Maar ik zit echt met mijn handen in het haar.' Met theatrale gebaren versterkte Rinze zijn betoog.

'Werk is werk en vrije tijd is vrije tijd. Maar nu is de tijd van werk aangebroken, mijn vriend. Dit is een noodgeval, en dat zweer ik, anders had ik je echt niet van je vakantie terug geroepen.'

Rinze was opgestaan en had vriendschappelijk een arm om zijn kameraad en collega heen geslagen. Sicko sloeg verbolgen de arm van Rinze van zich af, trok een stoel onder de tafel weg en nam plaats om verder stoicijns om zich heen te kijken.

‘Trouwens, wie moet mij anders in deze zaak bijstaan?’

Rinze was naast hem komen zitten en keek hem vragend aan.

‘Oké, ik doe het!’ snauwde Sicko. ‘Maar onthoud één ding,’ symbolisch richtte hij zijn wijsvinger de lucht in om vervolgens naar Rinze te wijzen, ‘jij staat heel dik bij mij in het krijt, vriend!’

Hij richtte zijn blik op een punt in de kamer om verder oogcontact te vermijden.

‘Dank je, je bent een engel!’

‘Ja ja, dat zal wel. Gezeik!’ Sicko draaide zich met een ruk om en keek Rinze scherp aan. ‘Vertel nu maar waarom ik niet naar Mexico kan.’

Het schip was een kwartier later dan op de vaarschema’s had gestaan. De vertraging werd veroorzaakt door afluende wind en de lage waterstand. Het passagiersschip had een stukje om moeten varen. Een probleem van de Waddenzee. Het leek zo langzamerhand wel op getijdenvaart. Gelukkig pasten de busdiensten hun tijden aan op de veerboot, zodat iedereen in elk geval wel kon worden vervoerd. Rinze en Sicko zouden hun dienstauto meenemen aan boord, want op Ameland was dat geen probleem. Ze stonden met hun auto in de lange rij wachtende voertuigen om het vaartuig op te rijden. De collega’s van het NFI waren ook present. Er waren in totaal vier auto’s met mensen die het onderzoek moesten doen. Het was midden augustus en dus een drukte van belang. Auto’s volgeladen met koffers, kussens en ruzie makende kinderen op de achterbank. Alles stond in het teken van vakantie. Sicko, Rinze en hun collega’s gingen helemaal op in de massa. Maar hoe afwijkend was hun doel met dat van de andere reizigers?

De veerboot meerde aan en een kleine stroom mensen wandelde van het gevaarte af. Het aantal wachtenden voor het hek om naar Ameland te varen was vele malen groter dan die paar die van boord gingen. Een belsignaal ging, en een brug zakte. De auto’s die op het dek stonden reden naar beneden de haven in. De auto’s in de rijen konden op hun beurt aan boord. Even later stonden Sicko en Rinze aan de reling op het bovendek. Drie korte tonen uit de hoorn van het schip vertelden dat de overtocht kon beginnen.

Niet langer boos maar eerder teleurgesteld stond Sicko daar in de storm over de grauwe plas water te staren. Rinze stootte hem aan en wees naar de trappen.

‘Zullen we beneden een plaatsje zoeken? Je kan hier wel weg waaien.’

Hij had zijn armen om zijn bovenlijf heen gevouwen om wind en kou geen kans te geven. Het had er alle schijn van dat hij een beetje

klappertandde. Een kort knikje duidde erop dat Sicko het eens was met zijn collega. Ze hadden trouwens zelden conflicten, die twee. De samenwerking was ongeveer tien jaar geleden begonnen, toen ze op een moordzaak werden gezet in Groningen. Bij de eerste kennismaking konden ze elkaar niet luchten of zien. Door de gedwongen samenwerking en de lange duur van het onderzoek hadden ze steeds meer begrip en respect voor elkaar gekregen. Rinze was een tegenpool van Sicko, wat waarschijnlijk ook de sleutel van het succes was. De moordzaak had nogal wat stof doen opwaaien. Ze raakten er emotioneel erg bij betrokken en dat gaf dat ze elkaar moesten steunen. De dader had iemand vermoord door een vorm van suggestie en hij was er gerechtelijk bijna mee weggekomen. Volgens de wet is het wekken van de suggestie dat je iemand vermoordt, waarbij je feitelijk niets doet, geen moord. Het was een vreemde zaak geweest die ook in de pers voldoende stof had laten opwaaien. De dader had iemand geboeid en geblinddoekt op een stoel gezet en vervolgens met een bot mes over diens polsen gesneden. Daarna had hij een constante lauwwarme waterstroom op de polsen laten druppelen waardoor het slachtoffer het idee kreeg dat zijn polsen waren doorgesneden. De persoon op de stoel ging dood. Het zogenaamde nocebo-effect. Hoe het door de rechter was beoordeeld, daar hadden ze geen belangstelling meer voor gehad. Die gast was toch in de cel terechtgekomen en daarmee was de zaak succesvol beëindigd.

Privé was er in de loop der jaren ook een warme vriendschappelijke band ontstaan. Dit kwam mede doordat de wederzijdse vrouwen het goed met elkaar konden vinden. Nu Sicko was gescheiden, veranderde dat niets aan hun vriendschap. Eigenlijk kwam Sicko zelfs nog iets vaker bij Rinze over de vloer. Marga, de vrouw van Rinze, had Sicko regelmatig voor het eten uitgenodigd. Marga wist instinctief dat Sicko zichzelf zou verwaarlozen als hij zijn eigen potje moest koken. Sicko, niet erg handig in de keuken, maar wel een echte Bourgondiër, nam de uitnodigingen dankbaar aan. Marga kon dan ook heel lekker koken.

Ondanks de drukte was er nog een plaatsje vrij naast het gangpad. Natuurlijk niet bij het raam, want dat waren de meest populaire plaatsen. Ze namen plaats en zaten stilzwijgend de andere mensen in zich op te nemen. Het lawaai dat de vakantiegangers met zich meebrachten was oorverdovend. Vreemd dat mensen altijd moesten schreeuwen. Afgezien van het feit dat het weer deze dag grauw en triest was, waren de meesten gekleed in dunne kleding in echte zomerse tinten. Ze zagen hier en daar enkele enthousiastelingen die in korte broek, shirt en met baseball-caps

liepen. Dat was vast het type dat, wanneer de vakantie begon, zich stevast in het zomertenuë hees en er niet eerder uitstapte dan wanneer de vakantie was beëindigd. De superpositivo's! Mensen begonnen links en rechts waar er maar een stopcontact zat, laptops en mobieltjes met het elektriciteitsnet te verbinden. Blijkbaar kon men tegenwoordig ook niet meer zonder deze service die in opgang was. Overal flitsen de beeldschermen aan, waarna bijna iedereen zich "gezellig" terugtrok in zijn eigen virtuele wereld.

De weersverwachting voor Mexico was dertig graden geweest, bij een helblauwe hemel zonder wolken. Deze informatie was allemaal te vinden op een weeronline-site. Niet te geloven, een watertemperatuur van vierentwintig graden! Sicko klikte de internetverbinding weg en stopte zijn mobiel in zijn jaszak. Hij bevond zich nu op een ruige, grauwe en bovendien koude Waddenzee. Alleen de klank van het woord al: Waddenzee.

'Maar goed dat je de koffers al had gepakt, handig voor naar Ameland,' grapte Rinze, om een gesprek op gang te helpen.

'Goed? Ach man, flikker toch op! Weet je wat ik in mijn koffer heb? Korte broeken, shirts, zwembroek. Ik weet niet of je goed om je heen hebt gekeken, maar dit is gewoon klottenweer. Ach, waarom reageer ik eigenlijk.'

Sicko trok zijn wenkbrauwen omhoog en wendde zijn blik af. Voor de zoveelste keer legde Rinze hem uit waarom Sicko van zijn vakantie teruggeroepen was. Er was een vermoorde vrouw gevonden op het Oerd en iemand moest de zaak onderzoeken. Vanwege de vakantietijd waren er al niet veel collega's beschikbaar. Bovendien ging het niet om een simpel diefstalletje of om een ruzie schoppende barbezoeker. Nee, dit was het echte werk, een moordzaak. Sicko kon eventueel ook wel in het najaar naar Mexico. Daar was het immers altijd mooi weer en hij was kinderloos, dus volledig onafhankelijk van het vakantie seizoen.

Rinze stond op en haalde voor Sicko en zichzelf een kopje koffie met zo'n overheerlijke gevulde koek. Hier aan boord hadden ze van die versgebakken gevulde koeken te koop. Als je die eenmaal had geproefd, dan hoefde je nooit meer anders.

Toen Rinze terugkwam bij de tafel keek Sicko hem met een kleine grijns op zijn gezicht aan.

'Ik dacht dat jij geen baksels meer mocht hebben. Slecht voor je sixpack toch, jij gespierde spijker?'

Rinze was de sportman van de twee. Hij deed aan hardlopen, zwemmen, wielrennen en zo nu en dan mountainbiken. Dat was tegen de stress en om in conditie te blijven, had hij tegen Sicko gezegd. Hij zag er best strak uit ondanks zijn leeftijd, hij was negenenvijftig jaar. Rinze was niet erg groot

maar had een atletisch lichaam. Hij was licht grijzend maar had nog een redelijk volle haardos. Sicko daarentegen was ietwat grover uitgevallen, een echte levensgenieter. Die kon zelfs wel groeien van de wind, bij wijze van spreken. Hij was lang maar behoorlijk stevig, had sprekende blauwe ogen en een tamelijk groot uitgevallen neus. Hij had een bos krullend, donker haar en er zat nog geen grijs in. Met zijn zesenvertig was hij een heel stuk jonger dan zijn collega. Hij had slechts een paar hobby's die allemaal zo weinig mogelijk energie kostten. Hij hield ervan om achter de vrouwen aan te gaan en was zelfs daarbij nog liever lui dan moe. Verder vond hij boeken lezen en films kijken leuk. Wat hij het leukste vond was met stip eten, zo veel, vaak en snel mogelijk. Dat maakte dat hij voor zijn leeftijd al veel te veel een buikje had.

Rinze nam demonstratief een beste hap uit de koek en sprak, nadat hij het had weggewerkt, met een bedrukte en haast plechtige stem: 'Tja, dat wordt dan morgenvroeg tien kilometer rennen.'

Het was even stil, maar toen barstten de beide mannen uit in een lachen. Het ijs was gebroken, de spanning viel van hen af. Ze waren nu echt klaar voor de klus.

De mensen die achter hen zaten waren uitgelaten, ze hadden zichtbaar zin in hun vakantie. Overal waar je keek zag je toeristen met hun enthousiaste kinderen. De kinderen schreeuwden en gierden in hun uitgelaten stemming. De blikken van de mensen in hun buurt spraken boekdelen, al durfde niemand het aan om er iets van te zeggen. Jongens deden tikkertje in het gangpad en struikelden over tassen en koffers die er stonden opgesteld. Toch was het voor hen geen reden om het spel te staken. Een heel klein meisje was haar moeder kwijt en begon stilletjes te huilen tot iemand van de bediening het probleem oploste en het kind weer bij de ouders terugbracht. Een stukje verderop zat een man alleen aan de tafel voor zich uit te staren. Hij had zeker al een half uur niet bewogen. Hij keek opzij uit het raam. Daar was al een glimp van Ameland zichtbaar. Onder normale omstandigheden kon je het eiland vanaf de vaste wal zien liggen. Maar vandaag, in de grijze wereld, was het eiland gehuld in nevelen. De man leek wel tranen in zijn ogen te hebben, of was dat verbeelding?

Sicko was nog nooit eerder op Ameland geweest en was, ondanks dat dit hem zijn vakantie had gekost, best nieuwsgierig. Het was ook makkelijker om er in je hoofd een soort van vakantie van te maken. Je moest je teleurstellingen wel kunnen relativiseren. Het politiewerk op een eiland leek hem best leuk. Elke zaak had zijn interesse omdat het altijd weer een verrassing was wat je tegenkwam. De ene keer een moord, de andere keer

een verkrachting. Het meest boeiende was wel dat er geen zaak gelijk was. Je had onder de verdachten en daders vreemde snuiters zitten. Iedere keer verbaasde Sicko zich over de diversiteit van die gasten. De ene was nog geflipter dan de andere. Op vrij zeldzame momenten had hij begrip voor de dader. Het was net zoiets als bij films. Dat had Sicko vroeger al gehad en hij was het niet meer kwijt geraakt. Bijvoorbeeld in een Draculafilm. Die graaf Vladimir Dracula komt thuis en hoort dat zijn vrouw, door angst gedreven, zelfmoord heeft gepleegd. De vijand had tijdens de afwezigheid van de graaf dood en verderf gezaaid. Zijn eigen vrouw was slachtoffer geworden van de oorlog. Hij was de wanhoop nabij en werd verscheurd door verdriet. Toen deed zich de mogelijkheid voor om wraak te kunnen nemen. De ultieme wraak! Maar een klein nadeel was dat hij voor eeuwig bloed moest drinken. Dracula nam zijn wraak. Dat maakte dat de graaf opeens als een duistere slechterik werd betiteld. Sicko kon best een beetje begrip voor die kerel opbrengen. Helemaal wanneer Vladimir ook nog eens galgenbrokken en ander gespuis uitkoos om in te bijten. Ach, gelukkig was het maar een film. Vreemd genoeg had Sicko in het dagelijkse leven ook weleens moeite om de dader honderd procent slecht te vinden. Het kwam niet vaak voor, maar toch. Bijvoorbeeld een door de maatschappij uitgekotst persoon, die gewoon op het verkeerde moment op de verkeerde plaats was. Of iemand die ontzettend veel pech had gehad in het leven en op die manier gevormd was. Dan werd de zaak emotioneel zwaar en dan had hij ook wel dat hij er nachten niet van kon slapen. Rinze was daar heel anders in. Hij kon bijna iedere zaak van zich af zetten. Dat was echt een gave in dit werk. Niet dat het Rinze niet interesseerde, maar gewoon omdat hij de knop goed om kon zetten. Er waren uitzonderingen, maar dat was voor iedereen hetzelfde. Kinderen! Wanneer er bij de slachtoffers kinderen betrokken waren, dan was het heftig en onvergetelijk. Die kon je niet zomaar kwijt raken in je hoofd. Gelukkig was Sicko in staat om met Rinze te praten, waardoor hij zijn ei beter kwijt kon. Daar had hij geen psychologisch figuur voor nodig. Al kregen ze natuurlijk wel gesprekken met dat soort lui omdat hun meerderen dat noodzakelijk vonden. Oké, Sicko en Rinze gingen er wel heen, omdat het moest. Het voegde niets toe. Op hun eigen wijze volstond een kort gesprek met elkaar, gevolgd door een cafébezoek. Een paar pilsjes en klaar. Veel gemakkelijker.

Sicko had ook een ander gevoel voor sommige daders. Hij kon soms een vreemd soort bewondering voor die zieke, maar briljante geest opbrengen. Mensen die zo ongelofelijk knap dingen hadden uitgewerkt, waarvoor je gewoon geniaal moest zijn. Dat gevoel deelde Rinze met hem. Maar dan zei

Rinze tegen Sicko: 'Onthoud één ding. Hoe groter de geest, hoe zeker het beest.' Het was inderdaad vaak zo dat de super intelligente daders de meest verschrikkelijke dingen deden. Vooral de mensen waar je het helemaal niet van verwachtte. Wat dacht je van een nette huisarts die als seriemoordenaar werd opgepakt? Aan de ene kant was hij een keurige huisvader die in zijn werk als arts vocht voor het leven van zijn patiënten. Niemand had het achter hem gezocht, maar in zijn vrije tijd slachtte hij prostituees op gruwelijke wijze af. Je kon er met je verstand niet bij. De geest van de mens is gewoonweg niet te doorgronden.

Rinze was dan nog nooit voor de politie naar een eiland geweest, maar had met zijn gezin wel vaker de eilanden verkend. Zijn mooiste van de Nederlandse eilanden was Vlieland, gevolgd door Schiermonnikoog. Waarschijnlijk omdat het zulke kleinschalige eilanden waren. Maar nu dus Ameland, en dan ook nog voor z'n werk. Was het niet verrukkelijk dat je voor je werk naar een eiland mocht? Rinze genoot bij voorbaat van het privilege.

Het programma voor deze dag was niet ingewikkeld. Ze zouden eerst naar het politiebureau gaan om kennis te maken met het 'opperhoofd' van de Amelandse politie. De witte pakken van het NFI zouden naar de vindplaats gaan om daar hun ding te doen. Dat moest zo snel mogelijk gebeuren. Om de meeste sporen te vinden waren de eerste vierentwintig uren van groot belang. De fotograaf moest dan als eerste de hele omgeving van het slachtoffer en het slachtoffer zelf fotograferen. Van het lijk zelf vanaf vijf punten. Hoofd naar tenen, rechterkant, tenen naar hoofd, linkerkant en vooraanzicht vanaf boven. Altijd dezelfde procedure. Dan werden er plastic zakjes om de handen en de voeten van het slachtoffer gedaan om de sporen onder de nagels veilig te stellen. Er werd altijd op de plaats gezocht naar soorten bewijs, van wat voor aard dan ook. Het bewijs bestond kort door de bocht uit vijf soorten. Tijdelijk bewijs, zoals kleren en dergelijke. Voorwaardelijk bewijs dat in verband stond met speciale omstandigheden op de plaats delict. Associatief bewijs dat de verdachte of het slachtoffer in verband kon brengen met de plaats delict. Bepaalde patronen, zoals bloed, afdrukken, bandensporen. En als laatste de overdracht van sporen, bijvoorbeeld veroorzaakt door fysiek contact. Al die sporen konden worden gebruikt als pressiemiddel om een bekentenis af te dwingen. Als hekkensluiser mochten Rinze en Sicko dan nog even rondneuzen in dat gebied.

De volgende dag was volgens planning het startschot voor het ondervragen en het echte speuren. Het Oerd, wist Rinze, lag ongeveer tien

kilometer van de bewoonde wereld. Het was een mooi natuurgebied, omringd door dijken en de zee. Het zou absoluut geen straf zijn om daar het onderzoek te mogen doen. En als ze een beetje mazzel hadden, zouden ze over het hele eiland komen met hun speurwerk. Dat zou privé ook leuk zijn. Hij had, ook nog eens betaald door de overheid, de mogelijkheid om voor zijn Marga en hemzelf wat leuks te zoeken voor een weekendje uit. Eigenlijk konden Marga en hij wel een verzetje gebruiken. Hun relatie was de laatste tijd een beetje gespannen geweest. Niet dat er echt een aanleiding voor was, maar het was anders dan anders. De tijd van het jaar? Of vrouwendingen? Dat was natuurlijk ook heel goed mogelijk. Vrouwen waren vreemde wezens waar je geen verstand van kreeg. Dat had je al in de puberteit tijdens het proces om van meisje naar vrouw te gaan. Dan met die maandelijkse beslommeringen. Natuurlijk vóór de zwangerschap gevolgd door ná de bevalling. Uiteindelijk de overgang. Het waren echt van die losgeslagen, hormonaal gestoorde dingen. Hij kon die vrouwen soms niet begrijpen, gelukkig waren mannen veel stabiel. Aldoor wanneer hij dacht dat hij Marga begreep, was het net weer anders. En wat hij het meest vervelend vond was dat Marga ongegeneerd op hem kon schelden zonder dat er een aanwijsbare reden noch verklaring voor was, dat ze fout zat, en het toch niet toe kon geven. Om hem vervolgens aan te staren met een blik van: wat? Die uitdrukking op haar gezicht, vergezeld met een schouder ophalen. Hoe onbegrijpelijk de negatieve hormonale storingen waren, zo waren er ook positieve dingen. Bij het lezen van een boek of het kijken van een film kon het zo zijn dat ze opeens dicht tegen hem aan kroop. Of ze moest op onverklaarbare wijze zomaar huilen en liet zich uitgebreid troosten. Ze bleven apart, die vrouwmensen. Maar momenteel heerste er een spanning binnen hun huwelijk en hij kon zich niet voorstellen dat het met haar buien te maken had. Waar het wel aan lag wist hij ook niet. En dan kon een weekendje uit wel eens soelaas brengen, was de ervaring.

‘Hé Sicko, heb jij weleens van de sage over het Oerd gehoord?’ polste Rinze zijn collega. ‘We moeten wel in dat gebied ons werk verrichten, dus zou het makkelijker zijn als jij in ieder geval iets over het gebied weet.’

‘Nee, ik ben nog nooit op Ameland geweest, dus hoe zou ik het sprookje moeten kennen. En trouwens, wat heeft dat met ons werk te maken?’

‘Eigenlijk weet ik dat ook niet, maar het zou van pas kunnen komen. We zijn toch nog niet in de haven van Ameland, dus zou ik om de tijd te doden nog een leuk vertelseltje kunnen voorlezen.’

Sicko trok een pruillip maar wist dat protesteren geen zin had. Rinze zou hoe dan ook toch het verhaal gaan vertellen.

‘Het is het verhaal van Rixt van ’t Oerd.’

Rinze pakte een papier uit zijn portefeuille en vouwde het open. Tot zijn ontsteltenis kwam hij tot de ontdekking dat hij het helemaal niet kon lezen. Door veelvuldig gebruik was de tekst wat lichter geworden en nu had hij meer dan eens zijn leesbril nodig.

‘Wacht even, ik ben zo terug.’

Even later schoof hij weer op de bank tegenover Sicko, die nog druk om zich heen keek.

‘Zo, hier ben ik weer.’ En opnieuw pakte Rinze zijn papier.

‘Heb jij dat papier altijd bij je?’ Sicko knikte naar het vodge dat er behoorlijk gebruikt uitzag. ‘Je gaat me toch niet vertellen dat je dat standaard bij je draagt?’

Rinze lachte en schudde het hoofd.

‘Nee, ik heb deze ooit eens gekopieerd omdat ik het een leuke mythe vond. Elke keer wanneer wij met onze kinderen naar Ameland gaan, dan haal ik hem uit mijn bureaulade. Wanneer we dan op de boot zitten, net als nu, dan lees ik, om de tijd te doden, mijn verhaal voor. De kinderen vonden het prachtig.’

Sicko verschoof een beetje op zijn bank en kwam iets voorovergebogen over de tafel hangen. ‘Hoorde ik: vonden?’ Hij lachte, trok zijn rechter wenkbrauw omhoog en ging weer achterover zitten met zijn rug tegen de rugleuning.

‘Ja, dat heb je goed gehoord,’ beaamde Rinze. ‘Helaas is het vonden. De kinderen zijn hun kindertijd ontgroeid en hebben nu oog voor andere zaken. De jongens vinden nu alleen alles wat vrouw is nog interessant. Ach, ik begrijp het wel, maar toch. De tijd glipt zo tussen je vingers door. Je hebt er geen grip op. Zeg maar...’ Rinze werd onderbroken door Sicko.

‘Voor je het weet ben je een oude zak! Dat wil je toch zeggen? Ha, kijk dan maar naar mij. Een jonge god! Tja, ik hou me zelf jong.’ Sicko ging breeduit zitten en sloeg zichzelf op de borst. ‘Geen kinderen, want die putten je uit, maken je oud. Achter de wijven aan. Ha, ik heb met je te doen, maar niet heus. Lees jouw heilige papiertje maar voor, dan heb je in ieder geval nog één luisteraar gevonden.’ Hij knipoogde naar Rinze en ging relaxed achterover hangen met zijn armen over de rugleuning van de bank.

Rinze keek met een kwade blik naar Sicko, maar begon toch voor te lezen.

Hoofdstuk 4

'De heks van 't Oerd.

Helemaal aan de oostkant van het eiland verhieven zich de woeste, ongestadig gevormde duinen. In de lente en de zomer lagen de zandheuvels in al hun pracht er rustig en vredig bij. De zeevogels zwierden met hun trage, brede vleugelslag rond over de blinkende toppen. Al duikelend en spelend zweefden ze langs de hoogtes van de duinen en de uitgestrekte kwelders. Hun luide roep galmde over het eiland ten teken van hun aanwezigheid.

De trotse, groene dennen wuifden vriendelijk, geroerd door de wind die van verre kwam aangewaaid. Maar wanneer de herfst met zijn stormwinden naderde en de luchten zwaarder werden, veranderde deze desolate plaats in een onherbergzaam gebied. Dan raasde de wind er meermalen nietsontziend, toornig en bulderend door de duinen en de dalen. En kwamen de hoge, witschuimende golven als woestelingen aanstormen over het strand en haptten telkens stukjes duin weg. De invloed van water en wind maakten bijzondere sculpturen van de duinen. Alles werd op zijn eigen wijze weg geërodeerd om als het ware geboetseerd te worden tot een grillig of bijna een liefelijk mooi geheel.

Ergens te midden van dit ruige gebied stond iets wat op een oud en vervallen hutje leek. Een armoedig, gammel en gehavend hok. Daar woonde Rixt, een oude, gerimpelde en geteisterde vrouw, samen met haar zoon. De huid van haar gezicht verweerd en op perkament lijkend. Haar kleren waren meermaals versteld, waardoor het lappendekens leken. Haar omslagdoek waaide met repen loshangende stof om haar heen. Haar ogen waren dof en levenloos. Mensen durfden haar niet aan te kijken, want er lag een vreemde gloed in haar kijkers. Er werden roddels en geruchten verspreid en iedereen ging haar uit de weg. Sommigen beweerden dat ze lopend over zee was gekomen, terwijl anderen zeker wisten dat ze op een vlot aan was komen drijven. Duivelswerk en een slecht omen. In ieder geval had Rixt dagen langs het lange strand van Ameland lopen zwalken om te zoeken naar hout dat op het zand werd geworpen door de indrukwekkende zee. Ze had van alle delen die ze gevonden had haar onderkomen in elkaar geknutseld. Voor haar en haar zoon Sjoerd. Ze was in vroeger dagen gehuwd geweest. Door rampspoed was haar man door de zee meegenomen en nu moest Rixt het alleen rooien.

Al spoedig verdacht men het oude wijf van zwarte kunsten en tovenarij. Alle verkeerde dingen werden haar in de schoenen geschoven. Voor zover ze al solitair was, nu wilde niemand meer met haar te maken hebben. Ze stond er helemaal alleen voor en de eenzaamheid groeide. In het donker en op de vlaktes van het Oerd voelde zij zich nog enigszins geborgen. Bij daglicht durfde ze zich niet meer te vertonen in het dorp. Als een koe geen melk gaf of de hennen legden geen eieren meer, dan had zij ze behekst. Als schapen in hun barensood dode lammetjes wierpen, was dat door toedoen van haar giftige spreuken. Zelfs kinderen die stierven was het werk van haar. De mensen spraken schande en je moest wel levensmoe zijn om je nog in haar buurt te vertonen. Iedereen vermeid het Oerd.

Haar enige manier om te overleven met haar zoon was het strand. Met of zonder vindstersmerk, alles op het strand was in haar ogen van haar. Gelukkig had Rixt een geheimzinnige reputatie opgebouwd en de jutters durfden het ook niet meer aan om zich op de stranden bij het Oerd te vertonen. Terwijl haar werk gelijk was aan een jutter uit het dorp, noemden ze háár een strandroofster. Haar naam Rixt werd een eenheid met het Oerd. Wie het Oerd zegt, denkt direct aan Rixt, en andersom. Er gingen jaren voorbij en de oude Rixt kreeg het ondanks de barre omstandigheden voor elkaar om haar zoon groot te brengen. Hij was als zuigeling gekomen, maar werd al spoedig een kleuter. Dat was de tijd dat hij van haar leerde wat het leven bracht. Van kleuter werd hij jongen, puber en al spoedig een jonge man. De zee, het Oerd met zijn duinen, dat was zijn wereld. Soms was hij nieuwsgierig en trok in de nacht door het dorp. Hij tuurde door vensters en zag daar mensen. Maar in contact komen kon hij niet. Hij werd verguist omdat hij de zoon was van Rixt, de toverheks van het Oerd.

Rixt werd gemeden, de dorpelingen en de jutters bleven op hun eigen terrein. Maar Sjoerd? Sjoerd werd met het verstrijken van de tijd alleen maar ongelukkiger. Iets trok aan hem. Het leek wel of iedere nacht als hij lag te slapen, iemand hem in het oor fluisterde. Een onbestemd gevoel dat hij hier niet kon blijven. In beginsel negeerde hij het. Op een dag kon hij het niet langer verdragen. Hij wachtte tot zijn moeder thuiskwam na een lange dag.

‘Moeder, ik ga je verlaten. Je hebt goed voor mij gezorgd, maar ik moet naar zee. Hij roept me, ik moet varen.’

Rixt was niet geschrokken, want ze had het al gemerkt. Maar blij was ze niet. Ze moest voortaan alleen verder. Alleen op de immense vlakte van het Oerd, omringd door duinen. Het eenzame strand, de eeuwig rollende golven van de woeste en vijandige zee. Haar voordeel zat erin dat ze alleen voor

zichzelf hoefde te zorgen. Een bekje minder te voeden. Maar de eenzaamheid verscheurde haar innerlijk bij voorbaat. Sjoerd was niet te stoppen en op een dag monsterde hij bij een schip in de haven aan, en voer weg. Met de belofte om met rijkdom naar zijn moeder terug te keren om haar een gelukkige oude dag te geven.

De tijd ging tergend langzaam voorbij en de kou, de winden en de zee braken de gezondheid en de veerkracht van de oude Rixt stukje bij beetje af. Haar rug kromde zich nog meer en haar handen werden klauwen. Lopen werd schuifelen en haar ademhaling veranderde in een raspnd geluid. Elke dag werd ze zwakker en kon niet goed meer haar kostje bijeen scharrelen. Telkens wanneer de zon weer uit het water van de uitgestrekte zee omhoog rees, beklom Rixt met moeite de hoogste duin. Met haar gerimpelde hand boven haar ogen tuurde ze over de zee. Ze probeerde een schip waar te nemen. Ze wilde dat Sjoerd haar weer vergezelde. Haar pijn was groot. Niet de lichamelijke pijn, maar het hartzeer. Snoeihard sneed die diepe en onpeilbare pijn door haar lijf en somberder dan ooit, viel ze bijna van haar duin.

Moe en getergd door nimmer aflatende honger probeerde ze op een stormachtige nacht in november haar slaap te vatten. Er verschenen demonen voor haar geestesoog. De kwelduivels schreeuwden tegen haar en dwongen haar om wakker te worden. Ontwaakt in een schemerzone tussen daar waar de boze geesten huisden en haar eigen wereld, werd het haar duidelijk dat ze iets moest doen. Ze kon niet anders zijn, dan een werktuig van een hogere macht. Ze sleepte zich voort over het pad dat was uitgesleten door jarenlang gebruik. Gewapend met slechts een jutezak met daarin een stormlantaarn, half gevuld met kostbare olie. Het was alles wat ze nog van waarde bezat. Even moest ze rusten op haar oude stok. De uitputting nabij, maar gesterkt door het gevoel van een laatste kans. Nog één krachtsinspanning en de goden zouden haar belonen. Dat hadden de kwelgeesten haar plechtig beloofd. Ze keek naar de woeste zee die meedogenloos zijn hoge, schuimbekkende golven stuk sloeg op het strand. Niet alleen het water van de zee sloeg haar in het gezicht. De lucht had ook zijn vocht vrijgelaten. De regen werd door de wind opgezweept om met grote snelheid over het land te razen. Ze rilde, was koud en kletsnat. Niets kon haar nog langer keren van wat haar te doen stond. Ze moest een baken maken. Op de hoogste duin bij het strand ontbrandde ze haar stormlantaarn en zwaaide kwaad naar de zee.

Een schip op veilige afstand van de banken en de eilanden voer in het noorden op een zware, woeste en ruige zee. De mannen hadden het druk om het overtollige water weg te pompen. Het schip was lek geraakt en de regen en de wind kwamen niet bepaald als zegen. De pomp kraakte en piepte, en toch lukte het om er meer uit dan in te krijgen. Ze voelden zich gesterkt in hun arbeid. De kapitein was druk om het schip recht te houden in de kolkende zee. Uren had dit gevecht met de elementen al geduurd en hij en de bemanning waren de wanhoop nabij. Hoelang nog, hoe ver?

Het antwoord zag hij verderop. Hij tuurde, keek en dacht een lichtschijnsel in de donkere zee te ontwaren. Hij riep zijn eerste stuurman erbij en samen keken ze. Heel in de verte zagen ze een zwak schijnsel en wisten dat hun redding nabij zou zijn. Hij veranderde koers.

Rixt, nog steeds op haar duin, richtte haar duivelse blik op de zee. Ze voelde zich de machtigste mens op aarde toen in de verte een schip zich kapot voer op de ondiepe bodem voor de kust. Een spottende schreeuw en honend gelach werd gedragen op de wind. Ze spoedde zich het strand op om haar buit binnen te halen. Ze praatte tegen de zee.

‘Oh, machtige zee! Geef me mijn deel van de buit. Jij hebt afgenomen mijn man. Nu, geef dan wat ik krijgen kan.’

Ze hief haar handen met haar gekromde vingers omhoog en het leek wel een smeekbede. De zee luisterde niet en gaf niets. Ze viel voorover in het zand van uitputting en ondervoeding.

Het was al laat toen ze weer bij kennis kwam. Langzaam krabbelde ze op en ze was ijskoud. Het kostte haar veel moeite om weer te staan. Ze keek verward om zich heen. Toen het besef bij haar binnendrong, zag ze allemaal tonnen en kratten op het strand. Zoveel rijkdom had ze nog nooit gehad of gezien. Met haar trillende handen maakte ze een krat los, waar tot haar verbazing gepekeld vlees in bleek te zitten. Ze gooide haar hoofd in de lucht en lachte. Al die ontberingen waren vanaf nu verleden tijd. Mensen die op haar neer hadden gekeken, zouden nu naar haar opkijken. De tijden waren gekeerd. Wat eerst eb was, werd nu vloed.

Er lagen dode kerels op haar strand. Jammer, maar het was noodzakelijk geweest. Wat had een dode nog aan bezit, dacht ze bij zichzelf. Ze keerde een man om. Hij had niets van waarde in zijn zakken, maar zoals het een goede zeeman betaamt, had hij wel een gouden ooring. Dat was voor hem de aanbetaling voor een fatsoenlijke begrafenis. Ach, hij merkte het toch niet! Ze maakte de man zijn ooring afhandig en ging naar de volgende. Hij

was groter en daarmee zwaarder. Met veel moeite kreeg ze hem op de rug. En toen? Ontzetting! Het was haar eigen Sjoerd!

Wat er van de oude Rixt is geworden weet niemand. Maar telkens als je loopt op het Oerd en het waait hard, dan hoor je nog het roepen van de oude Rixt. 'Sjoerd... Sjoerd...'

Wanneer het schemerig of mistig is, kijk dan goed uit. Als je nauwkeurig observeert, zie je misschien Rixt nog dwalen over het Oerd. Met halfvergane, gerafelde kleren, lange grijze haren die dansen op het ritme van de wind. Een oude moeder, op zoek naar haar kind...'

Hoofdstuk 5

Sicko had met ingehouden adem geluisterd naar wat zijn vriend voorlas. Hij vond de geschiedenis die Rinze had voorgelezen bijzonder leuk, maar vroeg zich af of Rinze het zelf had geschreven. Dat bleek niet het geval te zijn. Rinze had, ondanks dat hier meerdere versies van bestonden, er zijn eigen draai aan gegeven. Hij zou, als hij niet bij de recherche was gegaan, een prachtschrijver zijn geweest. Hij kreeg in ieder geval de bewondering van zijn kameraad. Sicko vond het erg, dat in deze tijd van grote haast en spoed niemand tijd had om te luisteren naar een natuurtalent van de vertelkunst. Schrijven was eigenlijk een vorm van vertellen. Velen reserveren wel tijd om te zien of men nog belangrijk is of niet. Dat eeuwige swipen en vegen op de telefoon voor het checken van Facebook, WhatsApp of een ander sociaal netwerk. Je zag tegenwoordig hele volksstammen gezellig uit eten gaan, waarbij het leek of de complete mobiele eenheid was vertegenwoordigd. Men had geen aandacht meer voor elkaar, maar uitsluitend voor de mobieltjes of tablets. Niet bereikbaar zijn, stond gelijk aan buitengesloten zijn. Een flink stuk van de individuele wereld was deel gaan uitmaken van de virtuele ruimte.

Sicko was met zijn gedachten op drift geraakt over de legende van die oude Rixt. Je had er niet veel fantasie voor nodig om te begrijpen wat zich allemaal in die tijd had afgespeeld.

‘Willen de chauffeurs van de auto’s zich naar het autodek begeven?’ klonk het door de speakers.

Rinze sloeg op tafel met zijn vlakke hand. ‘Kom op, joh, wij moeten naar de auto.’

Hij pakte zijn jas en schoof van de bank af, gevolgd door Sicko.

De boot was nu bijna naast de aanlegsteiger en alle chauffeurs zaten al in de auto’s. Langs de zijanten, naast de auto’s, stonden hele hordes fietsers. Veel van de fietsers waren bepakt met tassen voor- en achterop. Maar er waren ook een stel mountainbikers bij. Een eiland is ook wel ideaal voor dat soort fietsen. Lekker over de onverharde paden razen, het leek Rinze wel leuk.

Zeemeeuwen en een paar sterns die de hele reis naast en boven het schip hadden gevlogen cirkelden nog enkele rondjes. Ze keken met hun schrandere oogjes of er nog wat eetbaars was. Een serie korte bonken maakte duidelijk dat ze nu tegen de steiger aan lagen. De bemanning van de boot maakte dingen vast en lieten de achterklep zakken. Wat een bedrijvigheid was er overal. Er lagen allerlei boten hier langs de

aanlegsteiger. Het waren allemaal boten van de zogenaamde beroepsvaart. Boten van de toeristen moesten uitwijken naar de jachthaven, even verderop. Het was een drukte van belang in en om de boot.

Bij de pier tufte langzaam een kottertje binnen. Het gevaarte had zo te zien al heel wat op zijn reis te verstouwen gehad. Een likje verf zou beslist geen kwaad kunnen. Gelukkig kon het weldra aanleggen voor zijn welverdiende rust. De boeggolf van de boot bracht de vastgezette boten in de haven aan het schommelen. Zachte golfjes klotsten tegen de kade. Alle schepen die hier lagen aangemeerd zagen er robuust, solide en vooral zeewaardig uit. De mensen op het dek van het pas gearriveerde schip stonden met touwen klaar om hun vaartuig vast te leggen op de daarvoor bestemde plaats. Belsignalen klonken en er was veel beweging in de haven. Eerst iedereen van de boot en dan weer een nieuwe lading op de boot. Nu was het tegenovergesteld van Holwerd, er kwamen er meer van de boot dan dat erop moesten. De brug zakte en de eerste voertuigen reden de haven in. Tegelijkertijd kwamen er drommen mensen van de loopbrug de haven in lopen. Het was net een grote groep mieren, die mensenmassa. Velen stormden direct op de klaarstaande bussen af, en anderen gingen naar de rijen taxi's. Gelukkig kon Rinze vrij snel rijden en hij stuurde zijn auto behendig naar beneden. Via een lange weg over de pier reden ze richting Nes, de hoofdstad van Ameland. Sicko zat gebiologeerd door het raam naar buiten te kijken. Ze zagen een mooi restaurant op de dijk staan, eentje met een uithangbord in piratenstijl. Dat leek Sicko wel een leuk ding om in te eten, maar de afkeurende blik van Rinze sprak boekdelen. Geplaagd door honger ging Sicko verder in op de materie.

‘Zeg, zullen we vandaag eens lekker uit eten? Of is hier op dit eiland niets bijzonders te vinden?’

‘Tuurlijk wel, dikke veelvraat! Ik bel straks wel even, hoe laat zou jij willen?’ Even werd het stil en Rinze vervolgde zijn verhaal.

‘Ach, laat maar! Ik hoef jou niet te vragen hoe laat. Jij hebt altijd honger. Ik kijk wel hoe laat ze ons kunnen gebruiken. O ja, en onze collega's gaan alvast vooruit naar de plaats delict.’

Sicko keek Rinze even strak aan.

‘Hè? Weten ze waar ze moeten zijn?’

‘Ja, ik heb begrepen dat ze coördinaten hebben doorgegeven en er zullen een paar agenten zijn die hun de plaats wijzen. Wij gaan eerst naar het opperhoofd van de Amelander politie en dan zien we wel verder. De man die we gaan ontmoeten heet Dirk en hij is al jaren de politiechef van dit

eiland. Die witte pakken hebben eerst toch wel wat te doen voor wij mogen kijken.'

Lachend reden ze verder. Alles had bij Rinze en Sicko een bijnaam. De witte pakken waren de mensen van het Nederlands Forensisch Instituut die als eersten bij een plaats delict waren om monsters te nemen, bewijsmateriaal te verzamelen, foto's te maken en de omgeving uit te kammen. Foto's waren in een onderzoek van groot belang. Ze hadden als doel om het geheugen van de onderzoekers op te frissen en te laten zien op welke plekken het concrete bewijsmateriaal was gevonden. Opperhoofd was Rinze en Sicko hun benaming voor de politiechef van Ameland, omdat ze het zelf niet zo op hadden met rangen en standen.

De eerste koeien en schapen kwamen in beeld. De schapen waren al een tijdje geleden ontdaan van hun wollige vacht en liepen met de al groot geworden lammetjes in een bonte verzameling op en rond de dijken. Het was de vaste werkploeg van het dijkonderhoud. De grote lammeren probeerden nog bij de moeders te drinken. Ze deden dat dan met zoveel geweld dat je je serieus moest afvragen of dat goed ging. Het had er alle schijn van dat de kindertjes de uiers aan gort bonkten. De moederdieren hadden het er zichtbaar ook niet meer zo mee op. Ze liepen al grazend snel verder, de jongen teleurgesteld achterlatend.

Er was hier zelfs een klein beetje industrie in de vorm van op- en overslagbedrijven, voor zover ze konden beoordelen. Ze reden Nes in en het was zo te zien een gezellige drukte door de oude kern van het dorp. Er was geen tomtom nodig om bij de Reeweg te komen. Hier stond het politiebureau van Ameland. Rinze parkeerde de auto en ze stapten beiden uit. Een zacht bliep-bliep duidde erop dat de auto nu op slot was. Ze waren nog niet bij de ingang van het bureau toen de deur al open zwaaide. Een man in uniform stond breeduit te lachen en stak zijn hand uit.

'Jullie zijn Rinze Oostra en Sicko Holwerda mag ik aannemen? Hoe is het? Ik ben Dirk de Lange, wees welkom.'

Hij gebaarde met een sierlijke buiging en een arm opzij, zoals ze het in de gouden eeuw deden, ten teken dat ze binnen konden komen. Ze schudden de hand van de iets te overdreven man en volgden de gastheer naar binnen. Sicko had bij voorbaat een hekel aan dit soort types en knikte even naar Rinze. Rinze begreep de hint, maar deed er niet anders om. Zoals gewoonlijk liet Rinze zijn gevoel er zoveel mogelijk buiten. Het was toch maar voor even dat hij last had van anderen, daar kon hij dus wel mee leven. Bovendien moest je iedereen leuk vinden tot het tegendeel was bewezen, vond hij.

Het gebouw was nieuw en leek op een huis. Op de eilanden was natuurlijk alles iets anders als aan vaste wal. Vanzelfsprekend stond hier geen super modern gebouw voor de wetsdienaars van Ameland. Dit eenvoudige politiebureau was er eentje waar veel glas in zat, wat het een open karakter gaf. Als je door de voordeur naar binnen ging kwam je in een kleine ruimte met een deur en een balie. De binnendeur was afgesloten met een slot met een soort pincodekastje. Dirk toetste de code in en ze liepen achter hem aan door een gang naar een mooie, lichte kamer waar ze plaatsnamen. Toen iedereen zat, nam Dirk als eerste het woord. Hij was een vrolijk ogende man met grote, donkere pretogen.

‘Gelukkig dat jullie zo snel hier konden zijn. We gaan zo dadelijk naar de plaats waar we het stoffelijk overschot hebben gevonden.’

Rinze stak zijn vinger omhoog net als in een schoolklas.

‘Zeg, ze is toch gevonden op het Oerd, dat natuurgebied?’

‘Nou, voor de meesten is het Oerd het meest bekend vanwege de vertelling van Rixt. En eigenlijk wordt in de volksmond het hele gebied daar in het oosten zo genoemd, maar dat is niet terecht. Het gebied waar ze echt ligt heet de Hon. Het lijkt een oneindig gebied en is behoorlijk waterrijk. Maar voor het gemak zeggen we gewoon dat ze is gevonden op het Oerd.’

Sicko krabbelde zenuwachtig achter zijn oor en streek denkbeeldig een plooi glad van zijn lichte, zomerse, katoenen broek.

‘Wij hebben al contact gehad met het NFI. Ze hebben ons toegezegd dat ze het lijk laten onderzoeken door hun beste klinisch patholoog, Gerben Bartels. Deze beste man is de opvolger van de beroemde Tonnie van Rouwendal. De heer Bartels zal helaas hier zelf niet kunnen komen. Wat had ik die man graag in eigen persoon willen zien. Maar ja, hij heeft het druk. De NFI zorgt voor het transport van het stoffelijk overschot. Ze gaan haar vandaag nog halen met een vliegtuig.’

‘Dat hebben jullie al geregeld? Super! Ik zou niets liever willen dan dat we haar zo snel mogelijk kwijt zijn.’

Dirk zag de verbaasde blikken.

‘Ik bedoel dat we Anja’s lichaam zo spoedig mogelijk van het Oerd af hebben. Het is een groot kweldergebied en bovendien een broedgebied waar niemand mag komen. En toch hebben we nu al moeite om de aasgieren er weg te halen. Terwijl aasgieren hier niet van nature voorkomen om te broeden.’

Even moest Dirk lachen om zijn eigen vinding om toeristen met aasgieren te vergelijken.

‘Die toeristen zijn verdomd lastig als er weer wat speciaals te beleven valt.’

‘Maar je zei: Anja. Is dat de naam van het slachtoffer?’ onderbrak Rinze hem.

Dirk knikte en stond op.

‘Willen jullie eerst wat drinken? Ik ben een slechte gastheer, sorry.’

Om het ijs te breken zuchtte Sicko overdreven diep.

‘Ik dacht dat je het nooit zou vragen, graag wat fris als je hebt. Heb je toevallig cola? Of iets anders met prik.’

‘Ik heb wel cola, en jij?’

Dirk lachte en keek Rinze verwachtingsvol aan. Rinze vroeg om een bitterlemon en gooide zijn rechterbeen over de linker knie. Een zenuwtic volgde zoals gewoonlijk wanneer hij op onbekend terrein was. Hij wiebelde met zijn vrije been heen en weer. Pas op het moment dat hij zich meer thuis voelde, verdween de drang om met de benen te zwaaien. Rinze staarde naar buiten in afwachting van zijn drankje, terwijl Sicko de schilderijen aan de muur bewonderde. Sicko had een beetje ADHD en was daardoor altijd erg onrustig. Sicko had de afkorting ADHD altijd wat beeldender uitgelegd. Alle Dagen Heel Druk, was zijn versie, en dat klopte ook nog. Zelfs nu had hij geen zittende kont. Hij liep voor de schilderijen langs en keek met veel interesse naar de kleurige afbeeldingen op de doeken. De schilderijen waren voorzien van tafereeltjes met boerderijen uit lang vervlogen tijden. Het waren zonder twijfel geen afbeeldingen van het eiland. Daarvoor was er te veel bos en heide te zien. Waarschijnlijk waren deze stukken uit de privécollectie van Dirk zelf. Ze pasten op de één of andere manier niet in het politiebureau.

Vanuit deze kamer kon je een kleine tuin zien. Er stonden wat struiken en verder was er een kort gemaaid gazon. Een mannetjesmerel, gezien zijn zwarte pak met oranje snavel, hipte op de grond en zat uit alle macht aan een regenworm te trekken. De kleine kronkelaar verloor de strijd en zou zeker weten dienen als babyhap voor het nageslacht van de merel en zijn vrouw. De worm werd netjes in de snavel gedaan bij de rest van de wormen. Het leek wel of de vogel allemaal spaghetti in zijn bek had. De merel vloog weg, net op het moment dat Dirk de kamer weer betrad met een dienblad vol met drinken.

‘Jammer dat er weer nieuwe bezuinigingen zijn geweest. Wij moeten nu ons eigen drinken halen, omdat we geen financiële middelen hebben om een dienstmeid te betalen. Gelukkig hebben we nog wel een schoonmaker, al is het afwachten of we die nog mogen houden.’

Hij lachte om zijn eigen grap en zette Sicko en Rinze hun drinken voor.

‘Anja is inderdaad de naam van de vrouw die is vermoord,’ zei Dirk, nadat hij zijn halve glas al leeg had gedronken voor hij was gaan zitten. Hij zag dat ze hem verbaasd aanstaarden en hij antwoordde op hun nog niet uitgesproken vragen.

‘Ja, ik heb een beetje dorst. Ik denk dat het eten gisteren iets te gekruid was.’

Zowel Rinze als Sicko knikten en keken een beetje ongemakkelijk. Dirk was een man van middelbare leeftijd met verbazend veel en ook nog zwart haar. Hij had een goed onderhouden snor en zijn huid had een donkere tint, wat erop duidde dat hij regelmatig buiten was. Dat was gezien het gebied waar hij verantwoordelijk voor was niet erg verwonderlijk. Natuurlijk zijn politieagenten die op een eiland in vaste dienst zijn veel bij strand en zee. Ze staan in verhouding met hun collega’s elders in het land veel langer bloot aan de zon.

‘We hebben nu mazzel met het weer,’ ging Dirk verder terwijl hij ging zitten op zijn mooie bureaustoel.

‘Mazzel met het mooie weer?’ vroeg Sicko. ‘Het is vandaag anders maar een gure en grauwe dag.’

‘Nee, ik bedoel dat we geen noodweer hebben. Vroeger hebben we een keertje gehad dat we een lijk in een koelkast van de plaatselijke horeca moesten onderbrengen. Het is, weet ik, niet voor te stellen. Het ging om het stoffelijke overschot van een jonge Duitser die zelfmoord had gepleegd. Het was noodweer en daardoor kon er geen vliegtuig of helikopter landen. Zelfs de boten bleven aan de ketting liggen. Wij zaten met het lichaam, dat wel geborgen moest worden. Bij de vindplaats aan het strand hadden we hem eerst onder een kleed gelegd om de aanwezige toeristen niet te shockeren. Daarna konden we niets anders bedenken dan hem uiteindelijk op een boerenwagen van een jutter te leggen om hem naar het dorp te vervoeren.’ Dirk stak zijn beide handen in de lucht. ‘Je moet wat! Toen diende zich het volgende probleem aan. Waar moet je met een dooie heen? Welnu, we hadden ook geen andere keus dan naar een groot restaurant uit te wijken, en daar hebben we hem tussen de groenten en andere producten neergelegd. Wel in een lijkenzak, vanzelfsprekend. Gelukkig was het weer destijds zo slecht dat geen sterveling het had gezien. Maar de mensen hadden eens moeten weten...’

Dirk kon zijn lachen over dit voorval niet inhouden.

‘Ik zie nog de bakken salade staan met daarnaast... Nou ja, maakt ook niet uit. We hebben het destijds gered, daar gaat het om.’